

רע"פ 678/21 - גיל יהודה נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון

רע"פ 678/21

לפני: כבוד השופט ג' קרא

המבקש: גיל יהודה

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי במרכז-לוד בתיק עפ"ג 37468-10-20 מיום 3.1.2021 שניתן על ידי כב' השופט העמית אברהם טל וכב' השופטים שמואלבורנשטין ומיכאל תמיר

בשם המבקש: עו"ד רן תגר

החלטה

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (כב' השופט העמיתא' טל וכב' השופטים ש' בורנשטיןומ' תמיר) בעפ"ג 37468-10-20 מיום 3.1.2021, בגדרו נדחה ערעור המבקש על גזר דינושל בית משפט השלום ברמלה(כב'סג"נמ' מזרחי) בת"פ 1611-03-19.

רקע והליכים קודמים

1. על פי עובדות כתב האישום המתוקן, מכר המבקש בכ-86 מקרים שונים, סם מסוכן מסוג קנבוס. משקל הסם שמכר המבקש נע בדרך כלל בין גרם אחד לשלושה גרם, לצד מספר מקרים בודדים בהם נע בין 5 ל-15 גרם. את הקשר עם הקונים יצר המבקש באמצעות יישומון "טלגראס". כמו כן, החזיק המבקש בביתו כ-405 גרם נטו של סם מסוכן מסוג קנבוס ומשקל.

2. המבקש הורשע על פי הודאתו, במסגרת הסדר טיעון, בכתב האישום המתוקן בריבוי עבירות של סחר בסם מסוכן, לפי סעיפים 13 ו-19א לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973 (להלן: הפקודה) וכן בעבירת החזקת סם שלא לצריכה עצמית, לפי סעיפים 7(א) ו-7(ג) לפקודה ועבירת החזקת כלים להכנת סם שלא לצריכה עצמית, לפי סעיף 10 רישא לפקודה. בנוסף, הוכרז המבקש כסוחר סמים.

3. בגזר הדין, קבע בית משפט השלום כי מתחם העונש ההולם ביחס לכל אירוע עברייני של סחר בקנבוס תמורת תשלום, נע בין מספר חודשי מאסר בפועל ל-12 חודשי מאסר בפועל וכך גם ביחס להחזקת הקנבוס שלא לצריכה עצמית. לשם קביעת העונש בתוך המתחם שקל בית המשפט, מחד גיסא, את חומרת העבירות בהן הורשע המבקש, ומאידך גיסא, שקל לקולא את הודאת המבקש שתרמה לחיסכון בזמן שיפוטי; את שהייתו במעצר; וכן את היותו צעיר ונעדר עבר פלילי. עוד עמד בית המשפט על תסקירי שירות המבחן שהתקבלו בעניינו של המבקש, מהם עלה כי הוא שולב בהליך שיקומי, מביע חרטה על מעשיו ובעל מוטיבציה לשיקום. מנגד, התרשם שירות המבחן כי המבקש מתקשה להתמודד עם מצבי דחק ומשבר וקיימת לו נטייה לחפש פתרונות מהירים למצוקותיו. כך, בעקבות כמה משברים אישיים שחווה במהלך הטיפול, מעד המבקש פעמיים והשתמש בסמים. חרף זאת, המליץ שירות המבחן על מאסר בדרך של עבודות שירות, לצד צו מבחן והמשך טיפול ביחידה להתמכרויות. מסקנתו של בית המשפט הייתה כי המבקש מצוי בקשר חיובי עם שירות המבחן ובעל מוטיבציה לשיקום, אך "אין למצוא כאן תמונה חיובית מזהירה... תמונה שיקומית מוכחת, מוחלטת, המאפשרת סטייה דרמטית לקולה ממתחם הענישה... אכן, יש להתחשב בדרך השיקומית שאותה עבר הנאשם, אך נוכח חומרת המעשים יש לעשות כן במסגרת רף הענישה, אך על דרך מאסר בפועל". נוכח כל האמור, גזר בית המשפט על המבקש 13 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו, לצד רכיבי ענישה נוספים.

4. המבקש ערער על גזר הדין לבית המשפט המחוזי. בית המשפט המחוזי קבע כי המלצתו של שירות המבחן למאסר בדרך של עבודות שירות לצד צו מבחן, "ראויה למי שהשלים הליך טיפולי מוצלח במיוחד ושלא אירעו נסיגות במהלך אותו הליך, כפי שאירעו למערער בשתי הזדמנויות". לפיכך, ובהתחשב ביתר נימוקיו של בית משפט השלום, לא ראה בית המשפט המחוזי מקום להתערב בגזר הדין ודחה את הערעור.

המבקש אינו משלים עם התוצאה. מכאן בקשת רשות הערעור שלפניי.

נימוקי הבקשה

5. המבקש סבור כי יש ליתן לו רשות ערעור מחמת עיוות דין ושיקולי צדק.

עיוות דין, משום שלעמדת המבקש, ערכאות קמא שגו כאשר הכתיבו רף דרישה מחמיר יותר לשם סטייה לקולא ממתחם העונש ההולם בשל שיקולי שיקום, בניגוד לחקיקה ולפסיקה. לטענתו, לא היה נכון לדרוש "תמונה שיקומית מוכחת, מוחלטת" כשיטת בית משפט השלום, או השלמת הליך שיקום "מוצלח במיוחד ושלא אירעו נסיגות במהלך אותו הליך", כשיטת בית המשפט המחוזי. שכן, המבחן לסטייה לקולא ממתחם העונש ההולם הוא אם הנאשם השתקם או אם יש סיכוי של ממש שישתקם. לעמדתו, לא קיימת דרישה להשלמה של הליך שיקום מוצלח במיוחד ושלא אירעו נסיגות במהלכו.

שיקולי צדק, משני טעמים. הטעם האחד, בשל טענה לאכיפה בררנית בין המבקש לבין 'אחר' שהואשם בעבירות דומות של סחר בסמים, אך לטענת המבקש בהיקף עסקאות משמעותי הרבה יותר. דינו של אותו 'אחר' נגזר על ידי אותו מותב והושתו עליו 6 חודשי מאסר בדרך של עבודות שירות, על בסיס הסדר טיעון עם המשיבה. הטעם השני, התעלמות בית משפט השלום מבקשתו של המבקש להשלמת טיעון הנוגעת לפסק דין שהובא במסגרת הטיעונים לעונש.

דיון והכרעה

6. לאחר שעיינתי בבקשה על נספחיה, הגעתי לכלל מסקנה כי דינה להידחות.

רשות ערעורב"גלגולשלישי" תינתן במקרים בהם מתעוררת שאלה עקרונית בעלת חשיבות משפטית או ציבורית החורגת מעניינם הפרטי של הצדדים, אובמקרים חריגים, בהם מתעורר חשש לאי-צדק מהותי או לעיוות דין (רע"פ 666/20 עמרם נ' מדינת ישראל, פסקה 4 (2.3.2020) (להלן: עניין עמרם)).

חרף ניסיונו של המבקש לשוות לאופן בו יישמו ערכאות קמא את שיקול השיקום בעניינו כשאלה עקרונית, הרי שהיא ממוקדת במקרה הפרטני. כפי שנקבע לא אחת, שיקול השיקום איננו חזות הכל, אלא רק אחד מבין שיקולי הענישה. בית המשפט רשאי להתחשב בו לשם סטייה לקולא ממתחם העונש ההולם. בנסיבות דנן, לא מצאתי הצדקה לדיון ב"גלגול שלישי" בשל העובדה כי בית משפט השלום התחשב בהליך השיקום אותו החל המבקש לשם הקלה בעונש, אך לא כדי מניעה מוחלטת מהטלת מאסר בפועל (ראו והשוו: עניין עמרם, פסקה 4; רע"פ 8095/17 סטרוסטה נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (26.10.2017)).

אשר לטענת האכיפה הבררנית. בניגוד לעולה מן הבקשה, בית משפט השלום כן התייחס לפסק הדין אליו הפנה המבקש בגזר הדין, תוך שאבחן אותו וקבע כי באותו מקרה הגיעה המשיבה להסכמה לעניין העונש, במסגרת הסדר טיעון, וזאת בין היתר בשל קשיים ראייתיים.

ביחס לטענת המבקש כי בית משפט השלום התעלם מבקשת בא כוחו להשלים את טיעונו, לא מצאתי בפרוטוקול הדיון ביסוס לטענה זו. כל עוד לא הגיש המבקש בקשה לתיקון הפרוטוקול, חזקה כי הוא משקף נאמנה את אשר אירע במהלך הדיון (רע"פ 8980/20 אבו עראר נ' מנהל היחידה הארצית לאכיפת דיני התכנון והבנייה מחוז מרכז, פסקה 7 (23.12.2020)). לפיכך, ובשים לב לעובדה כי מהפרוטוקול עולה כי בא-כוחו של המבקש אכן השלים את טיעונו בפני בית המשפט, לא מצאתי ממש גם בטענה זו של המבקש כי נגרם לו חוסר צדק מהותי.

7. סוף דבר, הבקשה למתן רשות ערעור נדחית.

ניתנה היום, כ"ז בשבט התשפ"א (9.2.2021).

עמוד 3

שׁוֹפֵט
